

Aan de Koning

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Registratienummer
2352026

Datum 13 september 2018
Onderwerp Nader rapport inzake het voorstel van wet *tot* wijziging van de Wet schadefonds geweldsmisdrijven in verband met het opheffen van de rechtspersoonlijkheid van het fonds, uitbreiding van de taakuitoefening tot de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba alsmede verduidelijking van de regeling van uitkeringen door het Schadefonds en het vorderingsrecht van het slachtoffer jegens derden

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 9 maart 2018, nr. 2018000400, machtigde Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 24 april 2018, nr. W16.18.0043/II, bied ik U hierbij aan.

1. Handhaven van het schadefonds als fonds

- a. De Afdeling adviseert het karakter van het schadefonds als "fonds" te laten vervallen, nu de uitkeringen rechtstreeks op basis van de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid worden gedaan.
Naar aanleiding van dit advies pas ik het wetsvoorstel aan. Door aanpassing van de formulering van de artikelen 1, 3, 8 en 13 wordt het karakter van het schadefonds beter tot uitdrukking gebracht.
- b. Het is de afdeling niet duidelijk welke regels voor het beheer gelden ingeval de uitkeringen in een jaar de begrotingspost (dreigen te) overschrijden of ingeval de begrotingspost aanvulling behoeft. Zij adviseert hierop in de toelichting in te gaan.
Ik wijs erop dat in de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid in artikel 34.4 twee afzonderlijke posten zijn opgenomen ten aanzien van het Schadefonds geweldsmisdrijven: een voor de uitkeringen aan de slachtoffers en een voor de kosten van de organisatie die met de uitvoering is belast. Deze posten zijn getiteld Schadefonds Geweldsmisdrijven respectievelijk Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven.
Op basis van het Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ) in combinatie met de historische gegevens van het Schadefonds wordt de omvang van de

begroting bepaald. De post voor de uitkeringen heeft een open einde karakter. Als er meer wordt uitgekeerd dan is begroot, dan wordt dit verschil aangevuld. In de praktijk doet deze situatie zich zelden voor, want doorgaans wordt een goede prognose gemaakt. Als er minder wordt uitgekeerd dan werd begroot, dan valt het overschot terug in de begroting van het ministerie van JenV.

De begroting voor de uitvoeringsorganisatie wordt tijdig aan de commissie van het Schadefonds bekend gemaakt, zodat de inspanningen en de daarmee samenhangende uitgaven voor het begrotingsjaar aangepast worden aan het begrote bedrag. Tot op heden zijn de kosten van de organisatie steeds binnen het beschikbare budget gebleven. De memorie van toelichting is op dit punt aangevuld.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
13 september 2018

2352026

2. Verhouding tot schadevergoeding

- a. De Afdeling advisering merkt het volgende op. Als het slachtoffer na een uitkering van het Schadefonds een vergoeding voor geleden schade langs burgerrechtelijke weg of op andere wijze verkrijgt dan ligt het voor de hand dat een terugbetaling of terugvordering van het Schadefonds eerst plaatsvindt, nadat van de op andere wijze verkregen vergoeding het niet door het Schadefonds vergoede deel van de totale schade die het slachtoffer heeft geleden in mindering is gebracht.

Ik heb in de toelichting op artikel 6, derde lid, opgenomen hoe met deze situatie wordt omgegaan. Het beleidsmatige uitgangspunt is dat primair de dader verantwoordelijk is voor vergoeding van de schade aan het slachtoffer. Het schadefonds vormt een vangnet en geeft een tegemoetkoming, maar geen volledige schadevergoeding.

Als de dader tot betaling overgaat, nadat het slachtoffer een uitkering heeft gekregen van het Schadefonds, dan vraagt het Schadefonds terugbetaling van het slachtoffer. Er wordt daarbij niet gekeken naar de totale schade die het slachtoffer heeft geleden, maar naar de hoogte van de tegemoetkoming die door het Schadefonds is verstrekt. Voorheen werd door middel van facturen vastgesteld hoeveel schade een slachtoffer had geleden. Maar momenteel wordt gewerkt met forfaitaire tegemoetkomingen, die worden bepaald naar aanleiding van de ernst van het misdrijf en de ernst van het letsel dat het slachtoffer naar aanleiding van het strafbare feit heeft opgelopen.

De rechter kan in het kader van de strafprocedure tegen de verdachte of van een civiele procedure de te betalen schadevergoeding vaststellen. Als de rechterlijke uitspraak immateriële schade betreft of vermogensschade in de vorm van medische kosten of verlies van arbeidsvermogen, dan zal het Schadefonds een uitgekeerde tegemoetkoming naar rato van de door de rechter toegekende schadevergoeding terugvorderen. Artikel 6 geeft hiervoor de grondslag.

- b. De laatste zin van het derde lid van artikel 6 luidt: "De commissie doet van de beslissing tot verrekening mededeling aan het slachtoffer". De Afdeling adviseert deze zin te schrappen, omdat zij niet nodig is aangezien de mededeling al geregeld is in de Algemene wet bestuursrecht. Ik heb de betreffende zin verwijderd.

- c. De Afdeling adviseert om in te gaan op de vraag hoe lang terugvordering kan plaatsvinden en zo nodig het voorstel in verband hiermee aan te passen.

Ik heb naar aanleiding van dit advies overwogen om een termijn op te nemen waarbinnen terugvordering kan plaatsvinden. Artikel 4:57 van de Algemene wet bestuursrecht noemt een termijn van vijf jaar. Ook de verjaringstermijn ten aanzien van de rechtsvordering tot betaling van een geldsom (artikel 4:104 Awb) is bepaald op vijf jaar, evenals de civielrechtelijke verjaringstermijn van de rechtsvordering tot vergoeding van schade of tot betaling van een bedongen boete (art. 3:310 BW). Een termijn van vijf jaar vanaf de datum van toekenning van een tegemoetkoming door de commissie van het Schadefonds lijkt dan ook voor de hand te liggen. Niettemin heb ik na ampele overweging afgezien van het in de wet opnemen van een vaste termijn voor terugvordering. Hierbij is ten eerste van belang dat het in de praktijk voorkomt dat de dader van een misdrijf pas vele jaren na de datum van het plegen van het delict wordt opgespoord, vervolgd en veroordeeld. Het is dan ook goed mogelijk dat de dader wordt gevonden nadat de termijn van vijf jaar is verstreken vanaf de datum waarop de commissie van het Schadefonds een tegemoetkoming heeft verstrekt. Als er een maximumtermijn van vijf jaar zou gelden dan zou geen terugvordering meer kunnen plaats vinden. Dit probleem zou op zichzelf kunnen worden opgelost door voor dergelijke situaties de termijn te laten aanvangen op het moment dat de verdachte onherroepelijk is veroordeeld. Maar er is een tweede factor van belang, te weten dat in het beleid het beginsel "de dader betaalt" wordt gehanteerd. Dit betekent dat als een schadevergoedingsmaatregel is opgelegd door de rechter, het Centraal Justitieel Incassobureau zolang als redelijkerwijs mogelijk is doorgaat met het innen van de schadevergoeding bij de veroordeelde. Dit kan tot gevolg hebben dat de inningsprocedure langer dan vijf jaar duurt. Het is gewenst dat hierbij maatwerk mogelijk is; de periode gedurende welke de inning bij de veroordeelde wordt voortgezet kan daarom niet op voorhand worden bepaald. Het wetsvoorstel heb ik op dit punt dan ook niet aangepast.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
13 september 2018

2352026

3. Gegevensuitwisseling

De Afdeling stelt de voorgestelde grondslag voor gegevensuitwisseling in een ministeriële regeling aan de orde. Zij meent dat sprake is van een wel erg ruime grondslag voor gegevensuitwisseling in een ministeriële regeling. Bovendien is gegevensuitwisseling volgens de Afdeling geen onderwerp voor een ministeriële regeling, temeer nu niet vaststaat dat het steeds gaat om tijdelijke regelingen. De Afdeling adviseert het voorgestelde artikel 19 aan te passen.

Naar aanleiding van dit advies heb ik de tekst in de memorie van toelichting ten aanzien van het regime van gegevensuitwisseling bij de uitvoering van andere regelingen dan de WSG gewijzigd. In de aanvankelijke tekst van de toelichting zou in een ministeriële regeling zo nodig het regime van gegevensuitwisseling met politie en openbaar ministerie "kunnen worden geregeld". Deze formulering wekt ten onrechte de indruk dat een nieuwe regeling voor de gegevensuitwisseling moet worden getroffen. Op het gebied van de gegevensuitwisseling in verband met de reguliere taken van het

Schadefonds bestaan al regelingen, te weten artikel 9 Wet SGM, het Besluit politiegegevens (bijv. art. 4:2) en het Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens (bijv. art. 11). Als andere taken aan het Schadefonds worden opgedragen dan zal hierbij worden aangesloten.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
13 september 2018

4. Uitbreiding tot Caribisch Nederland

2352026

De Afdeling advisering brengt naar voren dat de keuze om alleen aanvragen te honoreren voor letsel ten gevolge van na de inwerkingtreding van de wet gepleegde geweldsmisdrijven niet is gemotiveerd. Zij geeft in overweging een soortgelijke regeling te treffen als destijds bij de totstandkoming van de huidige wettelijke regeling is getroffen.

Bij de invoering van het Schadefonds in de jaren zeventig van de vorige eeuw is enige terugwerkende kracht gegeven aan de wet, maar bij latere uitbreiding van doelgroepen is dat niet gedaan. Ik onderken dat aan de uitbreiding van het Schadefonds veel betekenis wordt gehecht als belangrijke stap in het recht doen aan slachtoffers. Ik ben daarom bereid om de wet met terugwerkende kracht te laten gelden vanaf 1 januari 2017. Dit is de eerste dag van de maand waarin de uitbreiding tot Caribisch Nederland werd aangekondigd. In de toelichting zet ik de financiële consequenties van deze uitbreiding uiteen.

5. Redactionele bijlage

De redactionele opmerkingen van de Afdeling advisering zijn verwerkt.

6. Andere wijzigingen in het wetsvoorstel

Voorgesteld wordt om artikel 4, tweede lid, te wijzigen. Dit lid vormt de grondslag voor een ministeriële regeling waarin wordt bepaald welke bedragen ten hoogste kunnen worden uitgekeerd. De laatste zin van het tweede lid zegt dat deze bedragen naar gelang van de aard van de schade kunnen verschillen. In de praktijk zijn ook andere factoren dan de aard van de schade van belang, zoals de aard van het gepleegde delict. Daarom wordt voorgesteld de bedoelde zin te schrappen.

Het voorgestelde artikel 19 is bedoeld om een grondslag te bieden voor het vaststellen van een ministeriële regeling voor de vergoeding van schade van slachtoffers en hun nabestaanden die geen deel uitmaken van de personen die in artikel 3 worden bedoeld. In dat geval kan de commissie de bevoegdheid krijgen om de regeling uit te voeren. Bij nadere beschouwing is de formulering van dit artikel aangepast met het oog op verduidelijking van deze delegatiebepaling. Ook de toelichting op dit artikel is gewijzigd. Het voorgestelde artikel 20 betreft de toepassing van de wet in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Dit artikel is aangepast met het oog op het verduidelijken van de kring van personen die aanspraak kunnen maken op een uitkering. Hiertoe is de relatie met artikel 3, waarvan de formulering op het Europese deel van Nederland is gericht, geëxpliciteerd. Verder zijn voor de genoemde eilanden de gevolgen verwerkt van de inwerkingtreding van de wet van 11 april 2018 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Strafvordering en het Wetboek van Strafrecht teneinde de vergoeding van affectieschade mogelijk te maken en het verhaal daarvan alsmede het verhaal van verplaatste schade door derden in het strafproces te bevorderen (Staatsblad 2018, 132). Dit betreft onder meer de introductie van het begrip

“naaste”. In verband hiermee is een overgangsbepaling (Artikel IV) en een samenloopbepaling (Artikel V) toegevoegd.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Ik moge U, mede namens de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

Datum
13 september 2018

2352026

De Minister voor Rechtsbescherming,

Sander Dekker

De Minister voor Rechtsbescherming